

Полтавський державний аграрний університет

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної
конференції
«ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»
20-21 квітня 2022 р.
м. Полтава

... Усе моє, все зветься Україна.
Така краса висока і нетлінна.
ЩО хоч спинись і з БОГОМ говори

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ (М. КОНІН, ПОЛЬЩА)
ІНЖИНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАПОРІЖСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛОВІ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУЛУНБУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АРВМ, Г. Хайлар, КНР)

Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів
України

Полтавський державний
аграрний університет

Факультет
обліку та фінансів

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції «ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

20-21 квітня 2022 р.

м. Полтава

УДК 657:005.3
П 78

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали IV Міжнар. наук. – практ. конф. (м. Полтава, 20-21 квітня 2022 р.) / за ред. проф. Пилипенко К. А. Полтава : ПДАУ, 2022. 428 с.

ISBN 978-617-7915-11-8

Посвідчення УкрІНТЕІ № 09 від 12.01.2022 р.

***Затверджено до друку та поширення через мережу
Інтернет***

***Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 6 від 07.02.2022 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів(статей) подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

ISBN 978-617-7915-11-8

© Полтавський державний аграрний університет, 2022
© Колектив авторів

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	165
Т. Маренич	
АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО, ЛІСОВОГО ТА РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ	170
О. Нужна	
РОЛЬ ВНУТРІШНЬО-ГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	174
К. Пилипенко, Р. Ліпський, Д. Пужайло	
КАПІТАЛ: ПОЗИЦІОНУВАННЯ У СИСТЕМІ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ	178
О. Пономаренко	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ	183
О. Пристемський	
ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА НА ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ВЕРБИ	186
О. Прокопишин	
ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	191
А. Сакун, Ю. Келлер	
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЧЕРЕЗ ПРИЗЬМУ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ	196
Н. Танклевська, К. Пилипенко	
НОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	202
Н. Тлучкевич	
ЗАВДАННЯ, НАПРЯМИ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	205
Ю. Тютюнник, С. Тютюнник	
КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИТРАЧАННЯМ КОШТІВ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ	210
О. Чухрай, К. Пилипенко	
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	214
К. Швед, К. Пилипенко	

УДК 657

О. Пристемський, д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

***Анотація:** розглянуто організаційно-правові засади бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі як системи та процесу, що функціонує всередині системи управління і має задовольнити потреби цієї системи. Визначений процес прийнята та оформлення підприємством облікової.*

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, підприємство, торгівля, фінансова звітність, облікова політика.*

Сучасні умови господарювання підприємств в Україні зумовлюють необхідність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації бухгалтерів, які зможуть ефективно працювати та забезпечувати правильність ведення обліку на підприємстві, займатися підготовкою необхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень на основі глибоких знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку і розуміння основних економічних понять.

Правові умови здійснення підприємницької діяльності, встановлені державою, вимагають державної реєстрації суб'єкта господарювання, підтверджуючої визнання державою законності входження суб'єкта в сферу підприємництва. Вибір організаційно-правової форми підприємництва здійснюється самостійно. При цьому слід врахувати зміст і основні напрямки діяльності, ресурси, які можуть використовуватися, вид власності, кількість і склад осіб, які об'єднуються для ведення підприємницької діяльності [1].

Однією з обов'язкових умов діяльності підприємств торгівлі та ресторанного господарства є ведення бухгалтерського обліку. Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності наведено в Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [2].

Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до

компетенції його власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів.

Ведення обліку базується на основних принципах бухгалтерського обліку. Відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" підприємству надана можливість самостійно вибирати одну з чотирьох форм організації бухгалтерського обліку. Обґрунтований вибір однієї з чотирьох організаційних форм ведення бухгалтерського обліку має для підприємства важливе значення [2].

Також підприємство самостійно обирає з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних форму бухгалтерського обліку; визначає облікову політику підприємства; розробляє систему та форми управлінського обліку; затверджує правила документообігу. Прийнята підприємством облікова політика підлягає оформленню відповідним розпорядчим документом підприємства, який є документом внутрішнього користування. Міністерство фінансів України наводить перелік основних елементів обліку, що обов'язково повинні розкриватися у наказі про облікову політику [3].

Облікова політика підприємства та її зміни розкриваються у примітках до річної фінансової звітності в описовій формі або прикладанням копії розпорядчого документу про встановлення і змінення облікової політики. Деталізація елементів облікової політики в наказі про облікову політику полегшує роботу облікового персоналу, оскільки слугує детальною інструкцією щодо організації та ведення обліку [4].

Розгляд організаційно-правових засад бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі як окремого бізнес-процесу, результатом якого є певний інформаційний товар-бухгалтерська звітність, може бути одним із можливих підходів до розвитку бухгалтерської науки в сучасних умовах. Найважливішою властивістю фінансової звітності як інформаційного продукту є її якість, аналіз якої дозволяє сформулювати набір критеріїв, згідно з якими повинна трансформуватися поточна система бухгалтерського обліку, що забезпечить її адекватність зростаючим вимогам користувачів.

Список використаних джерел:

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV/ Верховна рада України. URL: https://ips.ligazakon.net/document/T030755?ed=2016_01_01 (дата звернення 19.03.2022).

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV/ Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20180701#Text> (дата звернення 19.03.2022).

3. Сагун А. Ж., Пристемський О. С. Роль управлінського обліку в інформаційному забезпеченні бізнес-процесів підприємств. Вісник Одеського національного університету. Економіка. Одеса, 2020. Т. 25, В.1 (80). С. 219-223.

4. Пристемський О. С., Пашинний А. В. Облікова політика підприємства: сутність, проблематика та перспективи розвитку. Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 18 лют. 2021 р. Луцьк, 2021. С. 357–358.